

Selmeczbányai Híradó.

SELMECZ- ÉS BÉLABÁNYA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán.

Előfizetési árak:

Égész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Kiadók:

Főszerkesztő: VÖRÖS FERENCZ

Felelős szerkesztő: SZTANCSAY MIKLÓS.

A lapot illető szemleli közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatásra czimzendő.

Hivatalos hirdetések díja:

100 szög 2 frt, ezental mind megkezdett 100 szónál 1 frittal több.

Magánhirdetések hirdetési díja:

Egy 3-szor hasabozott garmondosor vagy ennek törmértékéért 5 kr; másolszori hirdetésnél 10%; harmadszori hirdetésnél 20%; több-szori hirdetésnél 30%; árkedvezmény.

Nyitlér soronként 15 kr. — Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Hirdetések a kiadóhivatálhoz czimzendők. Hirdetés és nyitlér díj-ak előre fizetendők. — Kéziratok nem adatainak vissza. —

Tisztelt olvasóinkhoz.

Szabad legyen ez egyszer magunkkal is foglalkozni e szerény hetilap élén.

Többször volt alkalmunk már kijelenteni, hogy vidékünkön a magyar sajtó működése nem egészen fölösleges, hivatása van s — ha a nagy közönség a sajtó működésével egyetért — be is képes tölteni azt, mert éppen vidékünkön és városunkról teljes őszinteséggel vallhatjuk be, hogy nem fejezte be haladását, sőt sok tekintetben visszaesést látunk, mely ellen küzdeni s ha kell, harcolni kötelességünk.

Ezen kötelességérzet készített bennünket eddig is, hogy áldozatok árán e szerény lapot fenntartottuk, mint olyat, mely nem köti ugyan le magát semmiféle tekintetben, de viszont nem vesztetheti szem elől azt sem, hogy egy törvényhatósági város hivatalos közlönye, ennek érdekében és ennek méltóságával összeegyeztethetően kell tehát irányát is megtartania; hogy ezen feladatunkat mennyire sikerült betöltenünk, bírálunk nem áll jogunkban.

Visszont az említett kötelességérzet arra is készítet, hogy szerény lapunk működését szabaddab és tágabb térére vigyük s ezen okból kénytelenek voltunk azon eszmével s több oldalról kapott sürgetessel is megbarátkozni, hogy politikai heti lapra alakuljunk át.

Legközelebb tehát már mint politikai lap fog szerény lapunk napvilágot látni és a czél-szerűséget a hasznossal összekötni ohajva: minden hét hétfő napján este 7 órakor. Sikerült a kiadó nyomdatulajdonossal szerződésre lépni, melyben főleg azon kötelezettség elvállalását

kötöttük ki, hogy minden hét hétfőjén este 7 órakor lapunk kinyomatva lesz s így még az nap a helybeli előfizetők között ki is lesz osztva.

Ezen elhatározásunkban — mely reméljük végleges marad — a közönség, a selmeczbányai közönség érdeke vezérelt, mert hétfőn este sürgöny-tudósításokkal fogjuk hozni mindazon politikai és közérdekű eseményekről szóló tudósításokat, melyeket a selmeczbányaiak különben a politikai napi lapokból csak kevéden délután olvashatnának, niután vasuti összeköttetésünk szerint közönségünk a hétfői napon budapesti lapokat nem kap s így a vasárnap és hétfői eseményekről csak kevéden délután értesülhet. Ez fő oka annak, hogy lapunk megjelenési idejét hétfőre tettük át s hogy ezen czélnak tetemes áldozattal járó megvalósítása mennyire szolgálja az olvasni szerető közönség érdekeit, azt a jövő fogja megmutatni.

Fölsőleges talán azt felemlitenünk, hogy mindezek dacára megmaradunk eddigi irányunk mellett, mely városi törvényhatóságunk fölismerhető érdekeinek szolgálatában állott s nem fogjuk szem elől téveszteni azt sem, hogy egy vidéki lapnak magán kell viselni a vidék jellegét.

Igazoljuk ezt munkatársaink névsorával, kik szívesen engedtek kérésünknek s nyilatkoztatták ki, hogy működésünket nem tekintik vállalatnak s ezért örömmel szolgálnák velünk a lazaság igényt, habár gyakran csak tövis lesz is osztály-résznünk.

Ime munkatársaink névsora (csak azokat soroljuk itt fel, kik ezeitég felkérésünkre határozott választ adtak): Altman Imre, Farbak István orsz.-gy. képvis., Fekete István, dr. Gold-

művész fantáziájából, varázsoló esetje által mint táruult elénk a magyar nemzet viszonzatlanság mihozzának az a része, melyet már ezer esztendő szászor annyit zivatarja mosott el történelmünkben. A honfoglalás legendája: Árpád párdaukacagányos vitézei, s a rhabonának, a robogó lovashadak fergetege, a hadurnak szentelt oltár lángoló máglyáival, a kelevézes hódítók és a diadalban is nagy győztesek serege színes, eleven panorámába festve, kilépett az ezer esztendő ködös homályából, és a honalapítás világraszóló eseménye igazi értékben, igazi nagyságában emelkedett nemzeti történelmünk kezdő határára. Mintha azt mondta volna az a kép: én vagyok az első, a legnagyobb, völygek és herezek fejedelme, a magyar nemzet történelmének testese, legnagyobb magaslata. Éreztek, hogy ez a kép se nem nagyítás se nem kicsinyítés; hogy a művészi alkotás tisztán látott, keresztülörte az ezer év ezer mértöldes távlat; hogy ilyenek kellett lennie a honfoglalásnak, ilyenek voltak az ősmagyarok, az erőtel duzzadó, szilaj vitézek, akik egyik kezükben bárdot és buzogányt forgaltak, a másikkal szép asszonyt öleltek, vagy szelíd lanton pengettek a harezról és szerelmeiről zengő, sírva vigadó magyar nótákat.

Száz kötet könyv tartalmát beszél el az az egyetlen kép. Tisztában, hírebb és igazabban állapítja meg a magyar nemzet honalapításának történelmi értékét a művészet által, mint a nyílt tisztán, híven és igazán az emberi képességek bármely más erejével megállapítható lett volna.

S most ugyanaz a festő, akinek sem lelki, sem testi szemei nem tévedtek, mikor ezer esztendőn kel-

stücker Márk, Hoffmann Géza, Honti Henrik, Jankó János, dr. Kapp Jakab, Krausz Kálmán, Király Ernő, Litschauer Lajos, Platzer Jenő, Sobó Jenő, Szitnyai József, dr. Tandlich Ignác.

»Ezernyolczszáznegyvennyolcz.«

Ez a czime egy fizetes irodalmi vállalatnak, mely Jókai Mór, Bródy Sándor és Rakosi Viktor szerkesztésében jelenik meg. Mellettük részt vesznek a munkában az ország jelesebb írói, köztük több olyan, ki tanuja volt a dicsőséges nagy időknek, melyben hosszú harcok után, sok vér árán a magyar szabadságot vívták ki. Ötven esztendeje, hogy a magyar szabadságharc lezajlott! fél század folyt le azóta az idő soha meg nem pihenő folyamában, de a nyagok és dicsők emléke nem homályosult el a nemzet előtt. Sőt minél távolabb estünk attól a Golgothától, a melyen a szabadság vértanui elvértek, annál mélyebben verődik a nemzet emlékébe minden esemény, a mely akkor lefolyt, minden alak, a ki akkor a nagy nemzeti eszme kifejtésében, megvalósításában közreműködött.

Most a szabadságharc ötvenedik évfordulóján nagy nemzeti ünneppel tiszteljük meg a porladó hősök emlékezetét. Hymnusok hangzanak a magyarok ajkairól, ünnepi szolozsmák a templomokban. Felelevenül a korszak minden kis és nagy eseménye. Megnyílnak a sírok és kiszálnak a csatában elhunyt hősök. Ujra hangzik Kossuth Lajos és Batthyány szava, s az idők viharában feledésbe ment csokéi elvontulnak szemünk előtt. Ily ünnepélyes alkalommal kétszeres jelentősége egy irodalmi vállalatnak, mely hivata van föleleveníteni a nagy idők minden jelentősebb eseményét. Ezt találjuk a „Negyvennyolczban“, kezdve az előzményeken, az 1830. és 47-iki országgyűlésen, az 1848-iki eseményeken át időrendben megtalálja az olvasó e nagy díszműben az alakokat és eseményeket ábrázoló kepeken kívül az összes ereklyéket is, melyekl egyekes, mint illelzetek drage emlékek gyanánt őrznek.

lett keresztül néznie s megmérnie a távolsgokat, az alakokat és eseményeket, — a szomszéd telekre veti tekintetét, és a művészlélek biztonságos érzetével rámutat egy ötvénestendős eseményre, odalátván ezt az ezeréves heroikum mellé: ime, az volt a megszületés, emez az újjászületés. És ezzel a kategorikus kijelentéssel megjelöli nemzeti történelmünk két legnagyobb magaslátát: a honfoglalást, melyben az ősi, a szilaj, a nyars Magyarországot megszületett, és a negyvennyolczadiki forradalmat, amelyen a tanult s a tudományok, a műveltség, hit és művészet kultúrájával megnevesedett Nemzet új életet kezdte: a modern nemzeti élet dicsőséges korszakát.

Egy lángelű, nagy művész álma az a kiáltvány, melyly. Feszty Árpád, a „Honfoglalás“ zsenialis festője az 1848. márczius idusának mellé megünnepelésére hívja fel nemzetét. „Pelősi napja, a gondolatszabadság, a népszabadság és foltiszabadság napja, — legyen ez olyan nagy ünnep, mint a honfoglalás évfordulója egy, jöjjen össze a nemzet, — de az egész nemzet, — ünnepelein már a nép is, ne csak mindig az úr.“ És lássuk együtt azokat, akik a nép a gondolat- és foltiszabadság vérontó harcából megmaradtak, akik nemzeti ideáljainkért küzdöttek; s a kik ötven évvel ez előtt így izmokkal és szilaj hevüléssel harezottak, azok most félszázad havával tisztas fejökön, az élet-tapasztalat és a kor bölcsességével regélőkön, az élet-szerűd unokáknak reszketeg hangokon a nemzeti gyászról és a nemzeti dicsőségéről.

Nem lehet ennél poetiesebb, kedvesebb, művészesebb és mindenekfelett nemzetesebb gondolatot elképzelni. Hiszen ki ne vágya arra, hogy a Rákoson-

TÁRCSA.

Művészalom.

Az érteleme és a szív: az emberi lélek szemei. Épügy mint testi szemünk a tér méreteit, amazok megmérnek az idők mértöldjeit; ezer év: ezer mértöld, ötven év; a szomszéd telek. Fogyatékos és mindenkor viszonylagos érzékésünkönl fogva ki vagyunk téve az optikai családoknak egy a szellemi, mint a fizikai életben, a küzvellő dolgokról nézve talán még jobban, mint a távolakra nézve. Huszonöt mértöldnyi távolsgból a Csimborasszó: egy pörseése a földnek; tövéből tekintve: a falu határdombja: Ararát. Így vagyunk a lelki élet jelenségeivel is, a történelem magaslataival, melyekben az emberiség óriás képe a köznapi élet fakó síkjából kicmelkedik.

Ers szem és tiszta perspektiva kell hozzá, hogy teréken és időkön át a dolgokat valóságos nagyságukban lássuk, és mindenekfelett a szemek látóképesse-gének feltétlen harmóniája: melegen dobogó szív és nyugodt érteleme. Ezt a harmóniát talán egyetlen hal-talom sem képes oly búvós erővel megteremtani, mint a művészet, az a csodálatos kohó, melyben régi elmosódott, szemünk előtt vagy távol lévő dolgok igaz formájukat visszanyerik és az örökszéknek aranyos zománczával csillanak meg. A művészlélek igazi nagysága legfőképp abból áll, hogy szétrombolja az idő és a tér korlátait és az alkotás isteni tisztánlátásával illeli meg a tárgyakat.

Csak nemrégén esodáltuk meg, hogy egy magyar

F. é. november hó 11-én

kezdődik az

Első magy. kir. szabadalmazott

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

I. osztályának húzása.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

1.000,000 korona.

Különös nyeremények:

600.000, 400.000, 200.000 2 á 100.000,
90.000, 80.000, 70.000, 2 á 60.000 korona
és így tovább; egészben 5 bónap alatt 6 osztályban
13.160,000 korona lesz kisorsolva.

Eredeti sorsjegyek árai természetesen:

egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, negyed 1 frt 50 kr., nyolczad 75 kr.
Megrendeléseket kérjük mielöb de november 11-ike
(húzás kezdete) előtt

Török A. és Társa céghez Budapest,

Váci-körút 4 P

(401)

Kíváandó.

Megrendelési báreza.

Török A. és Társa uraknak

Budapest, Váci-körút 4 P.

Küldjék nekem I. osztályú eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni,

utánveendő postautalványval küldetik.
mellékelve.
(A szükségleten rovat törlendő)

Vezeték és keresztnév:

Lakhely: Megye:

1435. 1484/1897. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A korponai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lendvai Krsják Zsuzsana és erdőkársai végrehajtónak Hlásnik István és erdőkársai végrehajtást szvenedő elleni 300 frt töké-
követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a korponai kir. bíróság területén levő Csáköcz közöcs határában fekvő a csáköci 41. sz. tjkben A 1. 1—13. sorsz. a foglalt Hlásnik István, Hlásnik Mihály János Hlásnik András, kkoru Hlásnik György, Zsuzsana, József, Anna és Pál tulajdonát képező „s ed bel- és kültekli birtokra 913 frtban a 1 sor 500 hrsz/7 alatti részre az árverést 52 frtban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte azzal, hogy öz. Hlásnik szül. Krsják Mária javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti joga az árverés által nem érintetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi november hó 18-ik napján délelőtti 9 órakor a korponai kir. járásbírósg tkvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított ki-
kiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kell igazság-
ügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadákképes értékpariban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Korponán, 1897. évi szeptember hó 21. napján.

A korponai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

(402)

Libertini kir. jbró.

Egy 13—14 éves fiu 'ács- és molnár-
tanoncznak, vagy küldöncznek fizetéssel
felvétetik a Sztankay-féle hengermalomba.

Eladok

nagyon olcsón és előnyös feltételek mellett
137 darab

selmeczi keresk. és hitelintézeti

RÉSZVÉNYT,

darabját 75 forintjával.

Előleg 15 frt, a vételár fennmaradó része
pedig kellő (váltó) fedezet ellenében 1898. évi
július 1-én fizetendő, kamatokat nem
számítok.

Hordókat is eladok összesen 1500 hecto-
liter irtartalomban, hectoliterjét 1 forintjával
számítom.

(404)

Hell Jakab.

Nyomatott a lap tulajdonos Joerges Ágost özv és Fia könyvnyomdájában Selmeczbányán 1897.

A nagy válság!

New-York és London az európai szárazföldet
sem kímélte meg és egy nagy ezüstárnyaj indította
érte magát arra, hogy a munkadíjnak esekely meg-
nértése mellett összes készleten tulajdon, minelövega
a következő meghizatáson van: Az alább megjelölt
tárgyakat kész vagyok 6 frt 60 krajár al felhá-
tése mellett bárkinek is elküldeni, és pedig:

- 6 darab legfinomabb asztalkést, valódi angol pengvó
- 6 " amerikai szabad. ezüst villát (egy da-
raból készítve
- 12 " amerikai szabad. ezüst evőkanalat,
- 6 " amerikai szabad. ezüst későkanalat,
- 1 " amerikai szabad. ezüst levesmerítőt,
- 1 " amerikai szabad. ezüst tőpmerítőt,
- 2 " amerikai szabad. ezüst tőpnyomarkát,
- 6 " angol „Victoria” alsó cseszél,
- 2 " díszes asztali gyertyatartót,
- 1 " thea-szűrőt,
- 1 " legfinomabb csokor-szöröt,

össz. 14 tárgy 6 frt 60 krajár.

Minden 14 tárgyank az ára alótt 40 frt volt,
jelenleg pedig esekely 6 frt 60 kra szállott le.
Az amerikai szabad. ezüst teljesen fehér fém, mely az
ezüst színt 25 évig megtartja. — Bizonyítékul annak,
hogy e hirdetésnek alapja

nem szélhámosság.

közletem magamat nyilvánosan, hogy mindenkinek,
ki a megrendelt áruval nincs megelégedve, a lezárított
árt minden fennakadás nélkül visszatértem; azért sen-
ki sem volna szabad elszalasztani, hogy magának
ezen díszkészletet megszerezze, mely különösen mint
díszes karácsonyi és újvévi ajándék,
valaminnt minden jó háztartásnál alkalmas.

Kapható egyedül csak:

HIRSCHBERG A.

egyesült éjszak-amerikai szab. ezüstárú (főügynökségénél)
BECS, 11., Rembrandt-út 19/16. — Telefon 7114. sz.

Vidkire vagy az árak előzetes elküldése után,
vagy utánvét mellett szállít.

Ehhez tisztító por 10 kr.

Valódi csak e védőjeggyel kapható:
(Egészségi éremmel kitüntetve.)

(405)

Az elismert nyilatkozatok kivonata:

A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok elégedve;
kérek még egy 6 frt 60 krajár díszkészletet.
Köszömvár.

Báró Bánffy.

A küldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve; kérek
még egy hasonló küldeményt.

Bözovics, Magyarország. Keresztes Sándor, főszolgabíró.

Az első küldeménynyel nagyon meg vagyok elégedve; kérek
még egy készletet.

Majorossy János, kanonok.

Kalocsa.

Kézimunkák,

nemkülönbön himző-anyagok és himző-szövetek
rendkívül nagy választékban
szabott gyári áron kaphatók

Bérczi D. Sándor

kézimunka nagyiparosnál

BUDAPEST, Király-utca 4.

Képes árjegyzékem 1185 eredeti kézimunka-rajzzal kívánatá rendelkezésre áll.

Gyári raktára a legjobbnak elismert

„VICTORIA” kézi himzőgépeknek.

Darabja 4 forint.

(409)

Viszonteladók árendeményt kapnak.

Közzevaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

„Victoria” kézi himzőgép.

Alapítottatott 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker. Külső váci-ut 45. szám.

(410)

Sürgönyezim: SZIVATTYÚGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és
benzin-motorokat, Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket, gőzkazánokat, előmeleg-
ítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-
szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzremer. Artézi kutfelepítményeket vasból. Tűz-
feoszkodókat és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket,
öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőeket és uthengereket. Egészségügyi
szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, póczegődör
tisztító készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelelőttü
tűzrostélyokat egyenes és kigyóvalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszterbenedéseket, központi
fűtések.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

37—40